

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเกี่ยวกับความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับสอนแบบชิปปาโมเดลและแบบบรรยายโดยใช้กลุ่มร่วมมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. วิธีการสอนแบบบรรยาย (Lecture Method)
2. การสอนแบบบรรยายโดยใช้กลุ่มร่วมมือ (Cooperative Lecture)
3. แนวคิดการจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญแบบชิปปาโมเดล (CIPPA Model)
4. ความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีการสอนแบบบรรยาย

1. ความหมายของวิธีการสอนแบบบรรยาย

การสอนโดยใช้การบรรยาย (Lecture Method) หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการพูด บอก เล่า อธิบายถึงสิ่งที่ต้องการจะสอนแก่ผู้เรียน แล้วเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม จากนั้นจึงทำการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง (ทิสนา แคมมณี, 2544, หน้า 13)

การสอนโดยใช้การบรรยาย เป็นวิธีการถ่ายทอดความรู้ที่ใช้กันมานานในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นวิธีที่สะดวก สามารถสอนหรือบรรยายให้แก่ผู้ฟังได้เป็นจำนวนมาก โดยทั่วไปจะใช้ในกรณีที่ต้องการนำเสนอความรู้ครั้งละมากๆ โดยใช้เวลาที่จำกัด จึงจัดว่าเป็นวิธีการสอนที่ประหยัดเวลาในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี วิธีการนี้จะเหมาะสมมากหากผู้บรรยายมีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ มีความรู้ในเนื้อหานั้นๆ เป็นพิเศษ และต้องการให้ผู้ฟังได้รับคำอธิบายหรือแนวคิดที่แปลกใหม่ ซึ่งเป็นข้อมูลที่หาอ่านจากเอกสารทั่วไปไม่ได้

2. วัตถุประสงค์ของวิธีการสอนแบบบรรยาย

2.1 เป็นวิธีการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนจำนวนมากสามารถเรียนรู้เนื้อหาสาระหรือความรู้ในปริมาณที่สูงพร้อม ๆ กันได้ภายในเวลาที่จำกัด

2.2 เพื่อให้ความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ๆแก่ผู้เรียน ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่ค้นหาได้ยากในตำราเรียนทั่วไป หรือเป็นประสบการณ์เฉพาะของครูผู้สอนเอง

2.3 เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้จากหลากหลายแนวคิดที่ครูผู้สอนนำมาบรรยาย ก่อนที่จะสรุปเป็นข้อคิดหรือทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับตัวผู้เรียนเอง

2.4 เพื่อช่วยนำทางในการศึกษาด้วยตนเองให้กับผู้เรียน

3. องค์ประกอบสำคัญของวิธีการสอนแบบบรรยาย

3.1 เนื้อหาสาระหรือข้อมูลความรู้ที่ครูผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้

3.2 การบรรยาย (การพูด บอก เล่า อธิบาย)

3.3 ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการสอนแบบบรรยาย

4. ขั้นตอนของวิธีการสอนแบบบรรยาย

คณัช ไชโยธา (2534, หน้า 27) กล่าวถึง ขั้นตอนการสอนแบบบรรยายไว้ ดังนี้

(1) ขั้นการเตรียมการบรรยาย ประกอบด้วย

(1.1) การวินิจฉัยผู้เรียน โดยการพิจารณาถึงพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์เดิม และความสามารถของผู้เรียน อาจใช้วิธีพูดคุยซักถาม หรือการใช้แบบทดสอบก่อนเรียน ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดเตรียมเนื้อหาและวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน

(1.2) การเตรียมเนื้อหา ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาเนื้อหาสาระที่จะบรรยายให้เข้าใจแจ่มแจ้ง โดยการพิจารณาถึงความละเอียดลึกซึ้ง ความมากน้อย และลำดับของเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาและลักษณะเฉพาะของผู้เรียน หากพบว่ายังมีจุดหนึ่งจุดใดที่ตนยังไม่เข้าใจหรือยังมีข้อสงสัย ครูผู้สอนควรทำการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้เกิดความกระจ่างก่อน ครูผู้สอนควรทำการคัดเลือกว่าเนื้อหาสาระใดมีความจำเป็นหรือมีประโยชน์ต่อผู้เรียน เนื้อหาสาระใดไม่สำคัญและสมควรตัดออก จากนั้นจึงทำการจัดเรียงลำดับเนื้อหาสาระว่า สิ่งใดควรพูดก่อน สิ่งใดควรพูดหลัง และจะเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ เหล่านี้ให้เข้ากันได้อย่างไร

(1.3) การเตรียมคำถามเพื่อใช้ถามผู้เรียนในระหว่างการบรรยาย เพื่อทำให้การนำเสนอเนื้อหาสาระในแต่ละส่วนมีความน่าสนใจ ทำทลายความคิดของผู้เรียนและสามารถเข้าใจได้ง่าย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวในการเรียน ได้ดียิ่งขึ้น

(1.4) การเตรียมสื่อการเรียนการสอน ในเนื้อหาสาระแต่ละส่วน หากว่ามีส่วนหนึ่งส่วนใดที่ยังคลุมเครือก็ควรจัดหาตัวอย่างประกอบ หรือใช้สื่อการเรียนการสอนเข้าช่วยในการ

สร้างเสริมความเข้าใจ ซึ่งอาจเป็น สไลด์ ภาพประกอบ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ครูผู้สอนควรเตรียมโครงร่าง (Outline) สำหรับการบรรยาย และมีเอกสารประกอบการบรรยายแจกให้กับผู้เรียนก่อนทำการบรรยายด้วย

(1.5) การเตรียมการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนอาจจัดทำเป็นแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อประเมินว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร

(2) ขั้นการสอนโดยใช้การบรรยาย ประกอบด้วย

(2.1) ขั้นการเกริ่นนำ ครูผู้สอนควรปลุกเร้าความสนใจของผู้เรียน และพยายามรักษาระดับความสนใจนั้นให้คงอยู่ตลอดการบรรยายด้วยเทคนิคต่าง ๆ เช่น การใช้ปัญหาเป็นสิ่งที่เร้า เช่น ใช้เหตุการณ์สำคัญหรือกรณีตัวอย่างต่าง ๆ ในการซักถามและพูดคุยกับผู้เรียน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการบรรยาย หรือใช้การทบทวนการบรรยายในครั้งที่ผ่านมาเพื่อเชื่อมโยงความรู้ดั้งเดิมของผู้เรียนกับการบรรยายในเรื่องใหม่

(2.2) ขั้นการอธิบายโดยการบรรยาย เป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ซึ่งครูผู้สอนควรเริ่มต้นจากการบอกโครงเรื่องของเนื้อหาและการแจ้งจุดประสงค์ของบทเรียน จากนั้นจึงเป็นการอธิบายเนื้อหาตามลำดับอย่างต่อเนื่องกัน ครูผู้สอนควรสังเกตปฏิกิริยาของผู้เรียนเพื่อย้ำเนื้อหาบางตอน หรือเพื่อหยุดทบทวนใหม่ และอาจมีการถามคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน การยกตัวอย่างประกอบคำอธิบายเพื่อเพิ่มความเข้าใจในบทเรียน การใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพ ท่าทางการพูด เพื่อประกอบการบรรยาย ร่วมกับการใช้สื่อประกอบการสอน เช่น ภาพประกอบ วิดีทัศน์ ภาพยนตร์ คอมพิวเตอร์ ในระหว่างการบรรยายด้วยก็ได้ หลังจบการบรรยาย ครูผู้สอนควรให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้มองเห็นพัฒนาการความสามารถของตน

(2.3) ขั้นสรุป ครูผู้สอนควรดำเนินการสรุปสาระสำคัญ เพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาของการบรรยายตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งวิธีการสรุปสาระสำคัญนี้มีอยู่ด้วยกันหลายวิธี เช่น การตั้งปัญหาให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และวิพากษ์วิจารณ์กันในกลุ่ม การมอบหมายงานเพื่อให้ผู้เรียนนำไปคิดวิเคราะห์และค้นคว้าเพิ่มเติม การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามปัญหาและเปิดอภิปรายแสดงความคิดเห็น การทดสอบผู้เรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น สุ่มถาม หรือให้ทำแบบทดสอบ การบอกกล่าวล่วงหน้าถึงเนื้อหาของบทเรียนที่จะเรียนกันในครั้งต่อไป

(3) ขั้นการประเมินและการติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีดังต่อไปนี้

(3.1) การตรวจสอบฉบับที่ผู้เรียนจดคำบรรยาย

(3.2) การถามคำถามในเนื้อหาที่ได้บรรยาย

(3.3) การทำแบบทดสอบประเมินผลการเรียน

5. ข้อดีและข้อเสียของวิธีการสอนแบบบรรยาย

ทิสนา แคมมณี (2544, หน้า 15) กล่าวถึงข้อดีและข้อเสียของวิธีการสอนแบบบรรยายไว้ดังนี้

ข้อดีของวิธีการสอนแบบบรรยาย

(1) เป็นวิธีการสอนที่ใช้เวลาน้อย และสามารถดำเนินการสอนได้อย่างรวดเร็ว
(2) เป็นวิธีการสอนที่สามารถใช้ได้กับผู้เรียนที่มีจำนวนมาก
(3) สำหรับครูผู้สอนแล้ว วิธีการสอนโดยใช้การบรรยาย เป็นวิธีการสอนที่สะดวกและไม่ยุ่งยากในการจัดการเตรียมการสอน และสำหรับตัวผู้เรียนเอง ก็ไม่ต้องมีภาระงานมาก และสามารถรับรู้เรื่องราวได้โดยตรงจากครูผู้สอน โดยไม่ต้องไปทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(4) เป็นวิธีการสอนที่ทำให้สามารถถ่ายทอดเนื้อหาสาระได้เป็นจำนวนมาก ซึ่งผู้สอนสามารถที่จะนำเอาความรู้ที่เป็นจุดเด่นจากในตำราหลายๆ เล่ม มาทำการประมวลและบูรณาการเข้าไว้ด้วยกันในการบรรยายเพียงครั้งเดียว

(5) สำหรับในกรณีที่เนื้อหาที่มีความยุ่งยากและซับซ้อน ผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยการสอนแบบบรรยาย โดยครูผู้สอนที่มีความรู้และประสบการณ์ในระดับสูง จะสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายกว่าการไปดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งจะต้องใช้เวลานานมากกว่า และเมื่อเกิดความไม่เข้าใจแล้วก็ไม่สามารถจะไปซักถามใครได้

(6) ในกรณีที่ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีกลวิธีในการบรรยายที่ดีเยี่ยมแล้ว วิธีการสอนโดยการบรรยายนี้ จะสามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ไม่แพ้วิธีการสอนในแบบอื่นๆ เลยทีเดียว

ข้อเสียของวิธีการสอนแบบบรรยาย

(1) เป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมได้ค่อนข้างน้อย ซึ่งถ้าผู้สอนไม่มีกลวิธีการบรรยายที่ดีพอ ก็อาจทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายได้

(2) เป็นวิธีสอนที่เน้นครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง โดยอาศัยความสามารถของผู้บรรยายเป็นส่วนใหญ่ ถ้าหากครูผู้สอนไม่มีศิลปะในการบรรยายที่สามารถดึงดูดใจผู้เรียน ผู้เรียนก็อาจขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และถ้าตัวครูผู้สอนไม่ได้มีการจัดเตรียมและเรียบเรียงเนื้อหาสาระที่จะใช้ในการบรรยายอย่างเหมาะสม ผู้เรียนก็จะเกิดความไม่เข้าใจในเนื้อหาที่ผู้สอนกำลังทำการบรรยาย

(3) เป็นวิธีสอนที่ไม่สามารถสนองตอบความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

(4) เป็นวิธีสอนที่ไม่เอื้อต่อการคิดวิเคราะห์และการคิดสังเคราะห์ ทั้งไม่ส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการทางด้านเจตคติและทักษะพิสัย ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนในแบบที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

(5) ผู้เรียนได้รับความรู้จากการนั่งฟังการบรรยายเพียงอย่างเดียว โดยไม่มีการทำกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน และไม่มีโอกาสได้คิดวิเคราะห์ ซึ่งอาจทำให้ลึ้มง่ายและเป็นความทรงจำที่ไม่ถาวร

การสอนแบบบรรยายโดยใช้กลุ่มร่วมมือ

โดยปกติแล้ววิธีสอนแบบบรรยาย จะประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 3 ขั้นตอนคือ (ทิสนา แคมมณี, 2544, หน้า 14)

- (1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นที่ผู้สอนเร้าความสนใจให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของเนื้อหาที่จะเรียน หรือเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมให้สัมพันธ์กับประสบการณ์ใหม่
- (2) ขั้นการจัดการเรียนรู้ เป็นขั้นที่ผู้สอนจะนำเสนอเนื้อหาไปตามลำดับและขั้นตอน
- (3) ขั้นสรุปและประเมินผล เป็นขั้นที่เป็นการสรุปประเด็นสำคัญโดยผู้สอนหรือผู้เรียนเป็นผู้สรุปด้วยตนเองแล้วจึงทำการประเมินผลการเรียนรู้

แต่เนื่องจากการสอนแบบบรรยายมีข้อจำกัดในการนำไปใช้อู่หลายประการ Johnson, Johnson & Holubec (1998 อ้างถึงใน ทรธยา นิลวิเชียร, 2545, หน้า 4) จึงได้เสนอแนะให้ปรับวิธีสอนแบบบรรยายเสียใหม่ โดยใช้กลุ่มร่วมมือเข้ามาช่วยเสริมเพื่อแก้ไขจุดอ่อนต่างๆ แล้วเรียกวิธีการสอนแบบใหม่นี้ว่า การสอนแบบบรรยายโดยใช้กลุ่มร่วมมือ (Cooperative Lecture Method) ซึ่งจะใช้เทคนิคการจับคู่สนทนา (pair discussion) เป็นระยะตลอดการบรรยาย กลุ่มร่วมมือประกอบการสอนแบบบรรยายนี้เป็นกลุ่มที่จัดขึ้นชั่วคราวและเสร็จสิ้นภายในเวลาเรียนแต่ละครั้ง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้และสามารถใช้สติปัญญาได้อย่างเต็มที่ โดยที่ยังมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกันในกิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นตอนในการสอนแบบบรรยายโดยใช้กลุ่มร่วมมือ

Johnson, Johnson & Holubec (1998 อ้างถึงใน ทรธยา นิลวิเชียร, 2545, หน้า 4) กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนแบบบรรยายโดยใช้กลุ่มร่วมมือ ดังนี้

- (1) ให้ผู้เรียนจับคู่แล้วมอบหมายงานทั้งคู่ทำด้วยกัน ซึ่งควรเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าสู่บทเรียน ใช้เวลาไม่เกิน 4-5 นาที กิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเตรียมตัวผู้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียน อาจเป็นการทบทวนเรื่องที่ได้เรียนมาแล้ว หรือแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้

ในครั้งนี้ ครูผู้สอนอาจเตรียมคำถามมาล่วงหน้า แล้วให้ผู้เรียนนำเสนอคำตอบหรือให้ผลัดกันถามตอบเป็นคู่จากงานที่ได้รับมอบหมาย

(2) บรรยายตอนที่หนึ่ง ใช้เวลา 10-15 นาที

(3) จับคู่สนทนาครั้งที่หนึ่ง ครูผู้สอนให้ผู้เรียนสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาที่เพิ่งบรรยายจบไป โดยใช้เวลาประมาณ 3-4 นาที มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพิจารณาเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนไป อาจเป็นการให้คำถามเพื่อให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบหรือให้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน โดยมีการให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากสิ่งที่เพิ่งบรรยาย ลักษณะการสนทนาอาจเป็น ดังนี้คือ ให้ผู้เรียนแต่ละคนคิดหาคำตอบ แล้วแลกเปลี่ยนคำตอบกับคู่สนทนา และช่วยกันหาคำตอบใหม่ที่ดีกว่าเดิม จากนั้นควรสุ่มผู้เรียน 2-3 คนให้สรุปการสนทนาของตน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการยืนยันความรับผิดชอบของแต่ละคน (individual accountability)

(4) บรรยายตอนที่สอง ใช้เวลา 10-15 นาที

(5) จับคู่สนทนาครั้งที่สอง เน้นเนื้อหาส่วนที่สองของการบรรยาย

(6) ทำซ้ำตามขั้นตอนจนกว่าการบรรยายจะเสร็จสมบูรณ์

(7) สนทนาสรุปตอนจบ ใช้เวลาสรุปการสนทนาประมาณ 4-5 นาที เกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่ได้เรียนไปเพื่อให้เกิดการบูรณาการความรู้ หรือเพื่อกล่าวถึงเนื้อหาสาระที่จะเรียนกันในครั้งต่อไป

แนวคิดการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญแบบชิปปาโมเดล

1. การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-centered Teaching)

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2541, หน้า 9-12) ได้เสนอหลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังต่อไปนี้

(1) ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้เรียนจะเป็นเจ้าของการเรียนรู้ บทบาทของครูผู้สอนเป็นเพียงผู้สนับสนุน

(2) ผู้เรียนควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

(3) ครูผู้สอนคือผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ครูจะต้องสามารถคิดได้หลากหลาย และเป็นแหล่งความรู้ที่มีคุณค่าของผู้เรียน

ทิสนา แคมณี (2545, หน้า 15) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางว่า ครูผู้สอนจะต้องให้โอกาสผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มาก ๆ ซึ่ง

กิจกรรมนั้นจะต้องมีลักษณะที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2544, หน้า 6-13) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่าเป็นการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ โดยใช้กระบวนการทางปัญญา กระบวนการทางสังคม และให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และได้เสนอตัวบ่งชี้ทางการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยพิจารณาทั้งครูผู้สอนและผู้เรียนดังต่อไปนี้

(1) ด้านครูผู้สอน

(1.1) ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์ผู้เรียน เช่น วิเคราะห์จากรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ความภูมิปัญญาของผู้เรียน เจตคติต่อวิชา ความคาดหวังในการเรียน ใช้แบบวัดความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนเรียน วัดผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายหน่วยและมีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอน

(1.2) ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (construction)

(1.3) ครูผู้สอนให้ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการ (process skills) คือ กระบวนการคิด (thinking process) กระบวนการกลุ่ม (group process) ในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

(1.4) ครูผู้สอนเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (participation) ได้ลงมือคิดและปฏิบัติ รวมถึงสรุปความรู้ด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนได้มีการปฏิสัมพันธ์ (interaction) ทั้งกับสมาชิกภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม

(1.5) ครูผู้สอนเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) คือเป็นผู้คอยจัดประสบการณ์ รวมทั้งสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นแนวทางในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

(1.6) ครูผู้สอนสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ (happy learning) ทั้งทางกายภาพและจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้อย่างมีความสุข

(1.7) ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลทั้งในด้านกระบวนการ พฤติกรรมผู้เรียน และเนื้อหาสาระ ซึ่งจะต้องเป็นการประเมินตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน เช่น มอบหมายงานเดี่ยวและงานกลุ่มแล้วทำการประเมินผลการเรียนรู้จากผลงานที่มอบหมาย

(1.8) ครูผู้สอนมีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งในการนำผลการประเมินการเรียนรู้มาเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนอาจทำได้โดยให้ผู้เรียนศึกษาบทเรียนนอกเวลาแล้วนำเสนอรายงานหน้าชั้น (presentation) หรือมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้วทำรายงาน (report) หรือให้ผู้เรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแทนการถามตอบ

(2) ด้านผู้เรียน

(2.1) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ (construct) ด้วยตนเอง

(2.2) ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการ (process skills) คือกระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มด้วยตนเอง

(2.3) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน (participation) และมีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนในกลุ่ม

(2.4) ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข (happy learning)

(2.5) ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ (application)

2. แนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนแบบชิปปาโมเดล

แนวคิดการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญแบบชิปปาโมเดล (CIPPA Model) พัฒนาขึ้นโดยรองศาสตราจารย์ ทิศนา แจมมณี ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง ด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ขึ้นด้วยตนเองโดยอาศัยความร่วมมือจากกลุ่ม เป็นแนวคิดที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้เรียนจะมีส่วนร่วมด้วยความกระตือรือร้น รู้สึกตื่นตัว มีความจดจ่อและผูกพันกับสิ่งที่ทำ และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นไปตามตามแนวคิดหลัก 5 แนวคิด ที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญแบบชิปปาโมเดล ได้แก่ แนวคิดการสร้างสรรองค์ความรู้ (Constructivism) แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ (Group Process and Cooperative Learning) แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning) และแนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer Learning) (ทิศนา แจมมณี, 2543, หน้า 17-20)

รองศาสตราจารย์ ทิศนา แจมมณี กล่าวถึงหลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบชิปปาโมเดล ว่าหลักการดังกล่าวพัฒนามาจากแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ 5 แนวคิด ได้แก่

(1) แนวคิดการสร้างสรรค้ความรู้ (Constructivism)

ทศนา แชมมณี (อ้างถึงในวันเพ็ญ วรรณโกมล, 2544, หน้า 128) กล่าวว่า แนวคิดการสร้างสรรค้ความรู้เป็นแนวคิดทางด้านจิตวิทยาและปรัชญาที่เชื่อว่า ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้จากสิ่งที่เรียนรู้และเข้าใจ และจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้สอน เพื่อน ผู้ปกครองและผู้อื่น ที่มีส่วนช่วยให้เกิดการสร้างสรรค้ความรู้ตามที่สถานการณ์กำหนด ซึ่งแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคทีวิซึ่มเชื่อว่า ความรู้เป็นสิ่งที่มนุษย์สามารถสร้างขึ้นมาได้ด้วยตนเอง ทั้งสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้ก้าวหน้าขึ้นไปได้เรื่อย ๆ โดยอาศัยกระบวนการพัฒนาโครงสร้างความรู้ภายในบุคคลและการรับรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ตัวผู้สอนไม่สามารถปรับเปลี่ยนสติปัญญาของผู้เรียนได้ แต่ผู้สอนสามารถช่วยผู้เรียนปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาได้ โดยการจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดความขัดแย้งทางปัญญา หรือจัดให้เกิดสภาวะที่ไม่สมดุลกันขึ้น ซึ่งเป็นสภาวะที่เป็นประสบการณ์ใหม่ที่ไม่วัดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ดังนั้น ผู้เรียนจึงต้องพยายามคิดอย่างพิจารณาเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และพยายามปรับเปลี่ยนข้อมูลใหม่ให้สอดคล้องประสานกับความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการสร้างสรรค้ขึ้นมาเป็นองค์ความรู้ใหม่ (สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา, 2543, หน้า 65)

ลักษณะสำคัญของแนวคิดการสร้างสรรค้ความรู้ มีดังต่อไปนี้

- (1) การเรียนรู้คือการสร้างสรรค้องค์ความรู้
- (2) การแปลความหมายเป็นสิ่งเฉพาะบุคคล สิ่งที่เรียนรู้จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการแปลความหมายจากประสบการณ์เฉพาะบุคคลเท่านั้น
- (3) การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำการเรียนรู้ (active learning) โดยการพัฒนาและสร้างสรรค้องค์ความรู้จากประสบการณ์และการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของตน
- (4) การเรียนรู้เป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน การพัฒนาความคิดเป็นผลมาจากการมีปฏิสัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่หลากหลายกับบุคคลอื่น

การสร้างสรรค้ความรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคทีวิซึ่มประกอบไปด้วย

- (1) ความรู้เดิม หรือโครงสร้างความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่
  - (2) ความรู้ใหม่ ได้แก่ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้ ความรู้สึก ประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่ผู้เรียนรับเข้าไปใหม่
  - (3) กระบวนการทางสติปัญญา ได้แก่ กระบวนการทางสมองที่ใช้ในการทำความเข้าใจความรู้ที่รับมา และใช้เชื่อมโยงเพื่อปรับเปลี่ยนความรู้เดิมให้เข้ากับความรู้ใหม่
- การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีโอกาสได้รับข้อมูลและประสบการณ์ใหม่ ๆ เข้ามาและมีโอกาสได้ใช้กระบวนการทางสติปัญญาของตน ในการคิดค้นกรอง ทำความเข้าใจ และ

เชื่อมโยงข้อมูลความรู้ใหม่กับข้อมูลความรู้เดิม รวมถึงสร้างสรรค์ความหมายใหม่ของข้อมูลและความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งกระบวนการสร้างสรรค์ความรู้เหล่านี้ จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในองค์ความรู้อย่างถ่องแท้และเกิดความคงทนในการรับรู้ (retention) (วันเพ็ญ วรรณโกมล, 2544, หน้า 128)

แนวคิดการสร้างสรรค์สร้างความรู้จึงเป็นแนวคิดที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้เป็นอย่างดี โดยการให้ผู้เรียนได้คิดและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ที่หลากหลายในการใช้ความคิดจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ความรู้ที่เกิดจากการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และความรู้ที่ได้รับมาจากการจัดการเรียนการสอนโดยตรง

(2) แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Group Process and Cooperative Learning) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(2.1) กระบวนการกลุ่ม

ชนาธิป พรกุล (2543, หน้า 33-34) กล่าวถึงหลักการสำคัญของกระบวนการกลุ่มว่า ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากกลุ่มได้มากที่สุด ผู้เรียนสามารถค้นพบและสร้างสรรค์องค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นผู้จัดกระบวนการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง และขนาดของกลุ่มผู้เรียนจะขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เนื้อหาวิชา ความยากง่ายของกิจกรรมและวัยของผู้เรียน กล่าวโดยสรุปคือ การทำงานโดยกระบวนการกลุ่มทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ซึ่งเป็นทักษะทางสังคมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยตนเอง จากกระบวนการที่ครูผู้สอนเป็นผู้จัดให้กลุ่มผู้เรียนได้ร่วมกันค้นหาวิธีและแนวคิดในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

(2.2) การเรียนแบบร่วมมือ

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2544, หน้า 9) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การร่วมมือกันทำงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ซึ่งจะต้องเป็นจุดมุ่งหมายที่ทุกคนยอมรับร่วมกัน และเมื่อการพัฒนาดังกล่าวเสร็จสิ้นลงแล้ว จะต้องส่งผลทำให้ผู้ร่วมงานทุกคนเกิดความพึงพอใจร่วมกันด้วย

ชนาธิป พรกุล (2543, หน้า 34) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีเรียนที่ครูผู้สอนจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันความรู้และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

(3) แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness)

ทิสนา แคมมณี (2542, หน้า 5-6) กล่าวว่า ความพร้อมในการรับรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการรับรู้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อช่วยให้ประสาทการรับรู้ของผู้เรียนมีความตื่นตัว พร้อมที่จะรับข้อมูลและความรู้ต่างๆ ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมทางอารมณ์ของผู้เรียนด้วย ซึ่งครูจะต้องวิเคราะห์ให้ได้ว่า อารมณ์ความรู้สึกชนิดใดที่จะนำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน และพยายามหาวิธีที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดอารมณ์ความรู้สึกชนิดนั้นๆ ขึ้น กล่าวโดยสรุปก็คือ เป็นหน้าที่ของครูผู้สอน ที่จะต้องสร้างสรรค์บรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อให้ผู้เรียนมีสติปัญญา มีไหวพริบ และมีความตื่นตัวในการที่จะเรียนรู้ก่อนที่ทำการสอนจริง

(4) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning)

ทิสนา แคมมณี (2542, หน้า 5) กล่าวถึง การเรียนรู้กระบวนการว่าหมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการคิดและพิจารณา กระบวนการสังเกตและประเมินค่า กระบวนการกลุ่ม กระบวนการพัฒนาตนเอง เป็นต้น กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้เป็นกระบวนการสร้างสรรค์องค์ความรู้ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะแนวทางและสนับสนุนให้กระบวนการต่างๆเหล่านี้ดำเนินไปอย่างราบรื่น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่หลากหลาย และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สติปัญญาด้วยตนเองได้ในอีกทางหนึ่ง

(5) แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนความรู้ (Transfer of Learning)

ชนาธิป พรกุล (2543, หน้า 55) ได้ให้ความหมายของการถ่ายโอนความรู้ไว้ว่า การถ่ายโอนความรู้ หมายถึง การนำความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนบทเรียนใหม่ ซึ่งหมายรวมถึงการประยุกต์ใช้ความรู้เดิมในสถานการณ์ใหม่ เนื้อหาใหม่ และวิธีการใหม่ที่แตกต่างจากเดิม ซึ่งจะมีส่วนทำให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจความรู้ใหม่ได้ง่ายยิ่งขึ้น รวมถึงช่วยประหยัดเวลาในการเรียนรู้ความรู้ใหม่ด้วย

3. หลักการจัดการเรียนการสอนแบบชิปปาโมเดล

จากแนวคิดหลักทั้ง 5 แนวคิดดังกล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปเป็นหลักการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดลได้ดังนี้ (ทิสนา แคมมณี, 2546, หน้า 84)

C มาจากคำว่า Construction of knowledge หลักการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ตามแนวคิด Constructivism เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นประสบการณ์เฉพาะตนในการสร้างความหมายของสิ่งที่เรียนรู้ กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง

I มาจากคำว่า Interaction หลักการปฏิสัมพันธ์ หมายถึง การให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว ซึ่งตามทฤษฎี Cooperative Learning เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคมที่บุคคลจะต้องอาศัยและพึ่งพาซึ่งกันและกัน กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลและแหล่งความรู้ที่หลากหลาย

P มาจากคำว่า Process Learning หลักการเรียนรู้กระบวนการ หมายถึง การเรียนรู้กระบวนการต่างๆ เพราะทักษะกระบวนการเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเรียนรู้ และมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสาระ (Content) ของการเรียนรู้ กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ที่จะมีผลต่อการสร้างสร้งองค์ความรู้ เช่น กระบวนการคิด กระบวนการทำงาน กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการแก้ปัญหา และกระบวนการกลุ่ม

P มาจากคำว่า Physical Participation / Involvement หลักการมีส่วนร่วมทางร่างกาย หมายถึง การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย โดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ประสาทการรับรู้ของผู้เรียนมีความตื่นตัว ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนจึงต้องมีการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้

A มาจากคำว่า Application หลักการประยุกต์ใช้ความรู้ หมายถึง การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆ และเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีแต่เพียงการสอนเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนเข้าใจ โดยขาดกิจกรรมการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จะทำให้ผู้เรียนขาดการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ และทำให้การเรียนรู้ไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร

4. ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามแบบชิปโปโมเดล

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบของชิปโปโมเดลนั้น จะประกอบไปด้วยขั้นตอนหลักๆ ดังต่อไปนี้ (อรทัย มูลคำและคณะ, 2542, หน้า 22)

(1) ขั้นนำ ครูผู้สอนทำการสร้างหรือกระตุ้นความสนใจผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้

(2) ขั้นกิจกรรม ครูผู้สอนจัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีการปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม

(3) ขั้นวิเคราะห์ ครูผู้สอนจัดให้มีการวิเคราะห์และอภิปรายร่วมกันในกลุ่มผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้ ข้อมูลและแนวความคิดใหม่ๆ ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

(4) ขั้นสรุปและประเมินผล ครูผู้สอนจัดให้มีการสรุปและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

ซึ่งจากขั้นตอนการเรียนรู้หลักๆ ทั้ง 4 ขั้นตอนข้างต้น สามารถจำแนกเป็นขั้นตอนโดยละเอียดทั้งหมด 7 ขั้นตอน (ทิสนา เขมมณี, 2545, หน้า 281-282) เพื่อใช้ในการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

(1) ขั้นการทบทวนความรู้เดิม ในขั้นนี้จะเป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนในเรื่องที่กำลังจะเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ให้เข้ากับความรู้เดิมของตนเอง

(2) ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่ ในขั้นนี้จะเป็นการดำเนินการค้นคว้าหาข้อมูลและความรู้ใหม่ๆ ที่ผู้เรียนยังไม่เคยทราบมาก่อน จากแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้ต่าง ๆ ซึ่งครูผู้สอนอาจเตรียมข้อมูลและความรู้ดังกล่าวจากแหล่งค้นคว้าต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนโดยตรง หรือมิฉะนั้น ครูผู้สอนก็อาจให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนไปทำการสืบค้นด้วยตนเองก็ได้

(3) ขั้นการศึกษาและทำความเข้าใจกับข้อมูลและความรู้ใหม่ รวมทั้งทำการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ให้เข้ากับความรู้เดิมของผู้เรียน ในขั้นนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะต้องศึกษา และทำความเข้าใจกับข้อมูลและความรู้ต่างๆ ที่ผู้เรียนไปดำเนินการค้นคว้ามา ซึ่งผู้เรียนจะต้องสร้างความหมายของข้อมูลและประสบการณ์ใหม่ ๆ โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ ด้วยตนเอง เช่น การใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์และกระบวนการกลุ่มในการอภิปรายและหาข้อสรุปเพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลต่างๆ เหล่านั้น ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวนี้ อาจจำเป็นต้องอาศัยการเชื่อมโยงข้อมูลใหม่ให้เข้ากับความรู้ที่มีอยู่เดิมของผู้เรียน

(4) ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ผู้เรียนจะต้องอาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนเอง รวมทั้งเป็นการขยายความรู้ความเข้าใจของตนเองให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งในกิจกรรมกลุ่มตามขั้นตอนนี้ จะมีส่วนช่วยทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแบ่งปันความรู้ตามความเข้าใจของตนแก่ผู้อื่น รวมถึงได้รับประโยชน์จากความรู้ความเข้าใจของผู้อื่นในแงุ่มที่หลากหลายไปในเวลาเดียวกันด้วย

(5) ขั้นการสรุปและการจัดระเบียบความรู้ ในขั้นตอนนี้จะเป็นการสรุปยอดและจัดระเบียบความรู้ต่างๆ ที่ได้รับมาทั้งหมดจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผ่านมา ซึ่งก็จะมีทั้งความรู้ที่มีอยู่เดิมของผู้เรียน และความรู้ที่เพิ่งได้รับเข้ามาใหม่ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำและเข้าใจในสิ่งที่ได้เรียนรู้มาอย่างเป็นระบบ

(6) ขั้นการแสดงผลงาน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสจัดแสดงผลงาน และความรู้ของตนให้ผู้อื่นได้รับรู้ ซึ่งถือว่าเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสตรวจสอบความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสิ่งที่เพิ่งได้รับการเรียนรู้มา อีกทั้งยังจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการออกแบบการจัดแสดงผลงานได้อีกด้วย

(7) ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ ในขั้นนี้เป็นขั้นตอนในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนการนำความรู้ความเข้าใจของตนไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจ ความสามารถในการแก้ปัญหา และความสามารถในการจดจำในสิ่งที่ได้รับการเรียนรู้มา

ขั้นตอนที่ 1-7 ของรูปแบบการเรียนการสอนดังที่ได้กล่าวมานี้ เป็นขั้นตอนที่จัดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการและวิธีการสอนแบบชิปปาโมเดล โดยขั้นตอนที่ 1-6 เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องกันของกระบวนการสร้างองค์ความรู้ (Construction) ซึ่งแต่ละขั้นตอนจะมีการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Interaction) เพื่อการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะกระบวนการต่างๆ (Process Learning) โดยในขั้นตอนที่ 5 เน้นเป็นพิเศษในเรื่องของการวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ (Process Learning) ขณะที่ในขั้นตอนที่ 7 เป็นการให้ความสำคัญกับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้โดยตรง สำหรับการมีส่วนร่วมทางร่างกายนั้น จะสะท้อนให้เห็นในกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะหลากหลาย ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการเคลื่อนไหวและมีลักษณะ “Active” อยู่เสมอ นอกจากนี้หลังจากการประยุกต์ใช้ความรู้ อาจมีการนำเสนอผลงานจากการประยุกต์ใช้อีกครั้งก็ได้ หรืออาจไม่มีการนำเสนอผลงานในขั้นที่ 6 แต่นำมารวมแสดงไว้ในตอนท้ายหลังขั้นตอนการประยุกต์ใช้ก็ได้ อีกเช่นกัน

ทิสนา แวมมณี (2545, หน้า 166) กล่าวว่า วิธีการสอนแบบชิปปาโมเดลเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนเต็มไปด้วยความกระตือรือร้น ตื่นเต้น ไม่น่าเบื่อ ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น และมีอิสระในการตัดสินใจในการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

5. การวัดและประเมินผลผู้เรียนตามวิธีการสอนแบบชิปปาโมเดล

การประเมินผลมีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียนและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลที่ดีจำเป็นต้องมีลักษณะที่สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยให้ครูผู้สอนได้รับข้อมูลที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับ

ผู้เรียน แนวคิดในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวิธีการสอนแบบซิปปาโมเดลคือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของผู้เรียน

(1) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน มีลักษณะสำคัญดังนี้

(1.1) เน้นการประเมินที่จะต้องดำเนินการไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลาในทุกสภาพการณ์

(1.2) เน้นการประเมินที่ยึดพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนจริงๆ

(1.3) เน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียนเป็นสำคัญ

(1.4) ใช้ข้อมูลที่หลากหลายด้วยเครื่องมือที่แตกต่างและสอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน

(1.5) เน้นที่คุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ความสามารถในหลาย ๆ ด้าน

(1.6) ในการประเมินด้านความคิดเน้นในด้านความคิดเชิงวิเคราะห์และความคิดเชิงสังเคราะห์

(1.7) ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเองและเน้นการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียน ผู้ปกครองและครูผู้สอน

(2) วิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลตามวิธีการสอนแบบซิปปาโมเดล

(2.1) ศึกษาวัตถุประสงค์ของการประเมินเพื่อการประเมินผลผู้เรียนในหลาย ๆ ด้าน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจสอบผลงาน การทดสอบ การรายงานตนเองของผู้เรียน การตรวจแฟ้มสะสมงานและบันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง เป็นต้น

(2.2) กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ให้เป็นการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนตามสภาพจริงแล้ว จึงทำการกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินดังต่อไปนี้

(2.2.1) แบบบันทึกข้อมูล ผลงาน โครงการ หรือบันทึกประเภทอื่นๆ เช่น แบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรมเดี่ยวและการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และหลักฐานร่องรอยหรือผลงานจากการร่วมกิจกรรม เป็นต้น

(2.2.2) แบบสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม ที่เป็นการสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ

(2.2.3) แบบสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์ความรู้สึกและความคิดเห็น ทั้งของตัวผู้เรียนเองและผู้ที่เกี่ยวข้อง

(2.2.4) เพิ่มสะสมงาน เป็นสื่อที่รวบรวมผลงาน ตัวอย่างหรือหลักฐานที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถ ความพยายาม หรือความถนัดของบุคคล หรือประเด็นสำคัญที่ต้องเก็บไว้อย่างเป็นระบบ

(2.2.5) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ ซึ่งเป็นเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับผู้ทำการประเมิน

ความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษ

1. ความหมายของการอ่าน

สมุท เซ็นเซาวิช (2542, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน คือ การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ผู้เขียนพูด ผู้อ่านแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบและอาจโต้ตอบกับผู้อื่นด้วย และสิริวัฒน์ ทองเลิศ (2543, หน้า 20) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า คือ การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยผ่านกระบวนการการปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความคิด ผู้อ่านจำเป็นต้องเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ของผู้เขียนเพื่อจะได้เกิดอารมณ์ร่วมคล้อยตามสาระที่ผู้เขียนจงใจนำเสนอ ซึ่งสอดคล้องกับ มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2549, หน้า 18) ที่ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า คือ กระบวนการที่ผู้อ่านรับข่าวสารซึ่งเป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความคิดเห็นที่เขียนถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร การที่ผู้อ่านจะเข้าใจสารมากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถในการใช้ความคิดของผู้อ่าน

จึงสรุปได้ว่า การอ่านคือการใช้กระบวนการทางความคิดเพื่อทำความเข้าใจข้อความที่ได้อ่าน โดยที่ผู้อ่านจะต้องใช้ความคิดเพื่อจับสาระและใจความสำคัญ แล้วแปลความหมายสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อโดยอาศัยทักษะความรู้ทางด้านภาษาและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

2. การอ่านเพื่อความเข้าใจ

Roe (1983, p. 15) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านคือ ความสามารถในการเรียบเรียง การตีความ และการประเมินผลในสิ่งที่ผู้เขียนบรรยายไว้โดยใช้ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับ สมุท เซ็นเซาวิช (2542, หน้า 73-74) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ความเข้าใจ (comprehension) เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและประสบการณ์ในหลายๆ ด้านของแต่ละคน ความเข้าใจถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งของการอ่าน ถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจก็อาจกล่าวได้ว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้น

Bond and Tinker (1979, pp. 325-349) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจว่ามีดังต่อไปนี้

(1) การเข้าใจความหมายของคำเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเข้าใจในการอ่าน เพราะการจะทำความเข้าใจระดับประโยคและย่อหน้าได้ ผู้อ่านต้องมีความเข้าใจความหมายในระดับคำมาก่อน

(2) การเข้าใจหน่วยความคิด หมายถึง กลุ่มคำที่เป็นหน่วยความหมาย ซึ่งผู้อ่านต้องสามารถแบ่งอ่านเป็นกลุ่มคำให้ได้ความหมายที่ต่อเนื่องกัน แทนที่จะอ่านไปที่ละคำ ซึ่งจะทำได้ยากต่อการแปลความและทำความเข้าใจข้อความโดยรวม

(3) การเข้าใจประโยค คือ ความสามารถของผู้อ่านในการทำความเข้าใจความหมายในระดับหน่วยความคิด แล้วนำความหมายของแต่ละหน่วยความคิดมาสัมพันธ์เข้าด้วยกันจนได้ความหมายเป็นประโยค

(4) การเข้าใจย่อหน้า ผู้อ่านจำเป็นต้องมีความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยคในย่อหน้า ซึ่งหมายถึง สามารถบ่งชี้ประโยคอันเป็นใจความหลักของย่อหน้า และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างใจความหลักกับประโยคอื่นๆ ในย่อหน้าเดียวกันได้

ความเข้าใจในการอ่านถือได้ว่าเป็นจุดประสงค์เบื้องต้นในการอ่าน เป็นความสามารถในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยเริ่มตั้งแต่ในระดับ คำ วลี ประโยค และบทอ่านที่มีข้อความยาวๆ รวมทั้งสามารถสรุปใจความสำคัญและบอกรายละเอียดของเรื่องที่ได้อ่านได้ กล่าวโดยสรุปคือการนำเอาสิ่งที่ได้จากการอ่านนั้นไปสัมพันธ์กับความรู้เดิมที่มีอยู่ก่อนเพื่อก่อให้เกิดความรู้ใหม่ๆ

3. ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ระดับความสามารถเข้าใจในการอ่านของบุคคลนั้นจะขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของผู้อ่านและความสามารถในการอ่าน นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังต่อไปนี้

Smith (1988, pp. 168-174) ได้แบ่งระดับขั้นของความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 4 ระดับ คือ

(1) ระดับความเข้าใจความหมายตามตัวอักษร (literal comprehension) เป็นการจับความหมายตรงตามตัวอักษร และข้อความที่ปรากฏโดยไม่ต้องอาศัยการตีความหรือการอ่านระหว่างบรรทัด

(2) ระดับความเข้าใจแบบตีความ (interpretation) ในระดับนี้เป็นการเข้าใจความหมายที่ไม่มีปรากฏตรงตามตัวอักษร แต่ผู้อ่านต้องอ่านและพยายามตีความเพื่อให้ได้มาซึ่งความหมายที่แฝงอยู่ อันเป็นการอ่านระหว่างบรรทัดและการอ่านไปเกินกว่าข้อความในระหว่างบรรทัด ซึ่งจะประกอบไปด้วยทักษะย่อยประเภทต่างๆ เช่น การตีความเนื้อหาจากภาพประกอบ

การเปรียบเทียบความแตกต่าง การเปรียบเทียบความเหมือน การเรียงลำดับเหตุการณ์ การหาเหตุและผล การจับใจความสำคัญ การพยากรณ์ การสรุป การเข้าใจลักษณะของตัวละคร และการเข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้เขียน

(3) ระดับการอ่านอย่างมีวิจารณ์ (critical reading) ความเข้าใจระดับนี้จะเกี่ยวกับการแยกแยะข้อเท็จจริง การวิเคราะห์และประเมินค่าในสิ่งที่อ่าน ซึ่งในการอ่านอย่างมีวิจารณ์นี้ ผู้อ่านจะต้องสามารถเข้าใจความหมายตรงตามตัวอักษร และเข้าใจความหมายที่เกิดจากการตีความ จากนั้นจะต้องเปรียบเทียบความหมายดังกล่าวกับประสบการณ์เดิม มีการใช้เกณฑ์การประเมินข้อความ จนสามารถนำไปสู่การพิจารณาที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับในเนื้อหาที่ได้อ่าน ตลอดจนการสามารถที่จะปรับเปลี่ยน โครงสร้างความรู้ หรือเจตคติของตนต่อเรื่องที่ได้อ่านได้ในที่สุด

(4) ระดับการอ่านอย่างสร้างสรรค์ (creative reading) ในการอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น ไม่ได้หยุดแค่เพียงการสามารถปรับเปลี่ยน โครงสร้างข้อมูลหรือเจตคติเกี่ยวกับเนื้อหาที่ได้อ่านเท่านั้น แต่ยังคงรวมไปถึงการนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านนั้นมาใช้ในโอกาสต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

Burmeister (1974, pp.147-148) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ค่อนข้างละเอียด เป็น 7 ระดับ ดังนี้

(1) ระดับความจำ (memory) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถจดจำในสิ่งที่ผู้เขียนได้บรรยายไว้ได้ เช่น จำรายละเอียดเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและวันเวลาได้ สามารถจดจำคำจำกัดความ และใจความสำคัญของเรื่องได้ สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องได้ เป็นต้น

(2) ระดับการแปลความหมาย (translation) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถนำข้อความหรือเรื่องราวที่ได้อ่านแล้ว ไปแปลเป็นรูปอื่น เช่น การแปลจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง การให้คำจำกัดความใหม่จากเรื่องที่อ่าน การนำใจความไปแปลเป็นรูปแผนภูมิ เป็นต้น

(3) ระดับการตีความ (interpretation) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนมิได้เขียนไว้โดยตรง แต่ตัวผู้อ่านสามารถตีความเอาเองได้จากข้อมูลอื่นๆ ที่ผู้เขียนได้ระบุเอาไว้อย่างกว้างๆ อาทิ เช่น ผู้อ่านสามารถหาสาเหตุได้จากผลที่ผู้เขียนกำหนดมาให้ได้ หรือการที่ผู้เขียนให้สาเหตุมาให้แล้วผู้อ่านสามารถหาผลที่เกิดจากสาเหตุนั้นๆ ได้ ผู้อ่านสามารถคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้อย่างมีเหตุมีผลจากข้อมูลที่ผู้เขียนได้ระบุเอาไว้ ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ เป็นต้น

(4) ระดับการประยุกต์ใช้ (application) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในหลักการต่างๆ ที่ได้รับจากการอ่านเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง จนสามารถนำเอาหลักการและ

แนวความคิดดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ได้จนประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นในด้านการดำรงชีวิต หรือในด้านการประกอบอาชีพการงานต่างๆ

(5) ระดับการวิเคราะห์ (analysis) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถทำการ แยกแยะส่วนประกอบย่อยๆ ที่สำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์โฆษณา การวิเคราะห์คำประพันธ์ การ เข้าถึงความสมเหตุสมผลของเนื้อเรื่อง ตลอดจนการสรุปและการลงความเห็นในเรื่องที่อ่านได้

(6) ระดับการสังเคราะห์ (synthesis) เป็นการนำเอาความคิดเห็นและหลักการต่างๆ จากเรื่องที่ได้อ่านมารวบรวมและจัดเรียบเรียงใหม่อย่างเป็นระบบภายใต้หลักการของเหตุและผล

(7) ระดับการประเมินผล (evaluation) เป็นความสามารถในการกำหนดหลักเกณฑ์ อย่างรัดกุม เพื่อทำการตัดสินเรื่องที่ได้อ่าน ทั้งนี้ ในการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าว จะอาศัยเกณฑ์ จากประสบการณ์ของผู้อ่านเป็นสำคัญ

4. ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถทางการอ่าน

ในการที่ผู้อ่านจะสามารถอ่านด้วยความเข้าใจตรงตามทีผู้เขียนได้สื่อความหมายไว้ นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยปัจจัยในด้านต่างๆ เข้ามามีส่วนช่วยเสริม ซึ่ง Pearson and Johnson (1978, pp. 154-158) ได้กล่าวถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลและส่งผลโดยตรงต่อความสามารถทางการอ่าน ดังต่อไปนี้

(1) ปัจจัยภายใน ได้แก่

(1.1) ความรู้ทางภาษา (linguistic knowledge) ผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับ หลักการทางภาษาในหลายๆ เรื่อง เช่น ความรู้เกี่ยวกับเสียง คำและความหมาย ความรู้เกี่ยวกับ โครงสร้างทางภาษา ความสัมพันธ์ระหว่างคำแต่ละคำ ซึ่งเมื่อผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักการทาง ภาษาในหลายๆ ด้านดังกล่าวมาเป็นอย่างดีแล้ว และมีประสบการณ์ในการอ่านมาอย่างเพียงพอ ผู้เรียนก็จะสามารถที่จะอ่านเรื่องราวใดๆ ก็ตามด้วยความเข้าใจที่มากยิ่งขึ้น

(1.2) ความสนใจและแรงจูงใจ (interest and motivation) ความสนใจเป็น ปัจจัยที่สำคัญขั้นพื้นฐานที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ผู้เรียนจะสามารถทำความเข้าใจใน เรื่องราวต่างๆ ที่อ่าน ได้ดียิ่งขึ้น ถ้าผู้เรียนมีความสนใจในเรื่องนั้นๆ มาเป็นอย่างดี ดังนั้น ในการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาการอ่านด้วยความเข้าใจ ครูผู้สอนสามารถสร้างความสนใจให้เกิดขึ้น ผู้เรียนได้โดยการใช้สื่อต่างๆ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรื่องที่จะอ่านได้ตามความ สนใจ สำหรับในส่วนของการสร้างแรงจูงใจนั้น จะต้องเกิดมาจากความสนใจใฝ่รู้ในสิ่งที่จะทำให้กระทำ ก่อน ซึ่งครูผู้สอนสามารถสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับผู้เรียนได้ โดยการใช้สิ่งเร้า การให้ กำลังใจ การเสนอผลสะท้อนกลับ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่าน จนสามารถสร้างแรงจูงใจ ในการอ่านได้ด้วยตนเอง

(1.3) ความสามารถในการอ่านและการตีความ (ability to read and to interpret) เป็นความสามารถในการอ่านและการทำความเข้าใจต่อความหมายของข้อความที่ได้อ่านได้อย่างรวดเร็ว สามารถที่จะใช้ความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำมาช่วยในการตีความเนื้อหาในส่วนอื่นๆ ที่ยังไม่รู้ การเข้าใจวิธีการเรียบเรียงเนื้อหาและความสัมพันธ์ระหว่างประโยคต่างๆ

(1.4) ความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหา (text schema) ที่มีลักษณะและโครงสร้างที่แตกต่างกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อและวัฒนธรรมในสังคมของผู้เขียนเอง เช่น ถ้าเนื้อเรื่องใดก็ตามเสนอเรื่องราวในแง่มุมที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมและประสบการณ์ของผู้อ่าน การอ่านและการทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องดังกล่าวก็อาจไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

(2) ปัจจัยภายนอก ได้แก่

(2.1) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเนื้อเรื่องหรือข้อเขียน ผู้อ่านจะไม่สามารถทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่มีใจความไม่สมบูรณ์ได้ เว้นเสียแต่ในกรณีที่ผู้อ่านมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเนื้อเรื่องดังกล่าวนั้นมาก่อนแล้วเป็นอย่างดี

(2.2) สภาพแวดล้อมทางครอบครัว ในครอบครัวที่มีการเตรียมความพร้อมทางด้าน การอ่านมาเป็นอย่างดี จะส่งผลทำให้ระดับความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนคนดังกล่าวสูงกว่าผู้เรียนคนอื่นๆ ในชั้นเรียน

(2.3) สภาพแวดล้อมทางโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ครู กลุ่มเพื่อน รวมถึงสภาพห้องเรียน ครูผู้สอนถือว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียน โดยการสร้างบรรยากาศที่ดีในการจัดการเรียนการสอน การเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนการสอบอ่าน การเลือกใช้แบบเรียนที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน ตลอดจนการเลือกใช้คำถามต่างๆ ที่เหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ กลุ่มเพื่อนก็มีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อการพัฒนาการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเช่นกัน กลุ่มเพื่อนที่มีการแข่งขันกันอย่างยุติธรรมจะช่วยกระตุ้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีในการเรียน ในส่วนของสภาพห้องเรียนนั้น ห้องเรียนที่มีความพร้อมในด้านแหล่งค้นคว้าและมีบรรยากาศที่ดี จะสามารถช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้นได้เป็นอย่างดี

5. วิธีการประเมินความสามารถทางการอ่าน

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2531, หน้า 59-61) ได้กล่าวว่า ความสามารถทางการอ่านที่ดีสามารถช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะการสื่อสารด้านอื่นๆ คือ ด้านการฟัง การพูด และการเขียน ฉะนั้น ในการประเมินผลเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน อาจกระทำโดยการมอบหมายให้ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องที่ครูผู้สอนได้กำหนดให้ แล้วจากนั้นครูผู้สอนก็จะทำการประเมินความรู้ความ

เข้าใจในเรื่องที่ได้อ่าน โดยการให้ผู้เรียนแสดงความเข้าใจดังกล่าวออกมาโดยผ่านการฟัง การพูด หรือการเขียน

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537, หน้า 215-220) ได้นำเสนอรูปแบบการวัดและประเมินผล ความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

(1) การทดสอบความรู้ความเข้าใจในการอ่านในระดับประโยค (sentence comprehension) ความเข้าใจในการอ่านในระดับข้อความหรือบทความจะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อผู้เรียน มีความเข้าใจในการอ่านในระดับประโยคได้ดีพอสมควรแล้ว ดังนั้น ความรู้ความเข้าใจในการอ่าน ในระดับประโยคจึงเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องได้รับการเรียนรู้ก่อน ซึ่งจะต้องเป็นการอ่านที่เหมาะสม สำหรับระดับความรู้ของผู้เรียนที่เพิ่งเริ่มต้นเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านด้วย

(2) การทดสอบความรู้ความเข้าใจในตัวเนื้อเรื่องที่อ่าน (passage comprehension) ประเภทของคำถามที่สำคัญ ได้แก่ คำถามแบบให้สรุปโอนเรื่อง (paraphrase) คำถามแบบให้ สังเคราะห์สิ่งที่ได้จากการอ่าน (synthesis) คำถามแบบให้สรุปอ้างอิงจากสิ่งที่อ่าน (inference)

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538, หน้า 154-155) กล่าวถึงการประเมินผู้เรียนเกี่ยวกับ ความสามารถทางการอ่านว่า การประเมินผลความเข้าใจในการอ่านสามารถใช้เกณฑ์ที่กำหนด ตามส่วนประกอบของภาษาแบบแยกย่อย และเกณฑ์ที่กำหนดตามความสามารถทางการอ่าน แบบรวม หรืออาจใช้เกณฑ์ทั้งสองแบบประยุกต์เข้าด้วยกันก็ได้ โดยให้น้ำหนักเกณฑ์แบบรวม มากกว่าเกณฑ์แบบย่อย

เกณฑ์ที่กำหนดตามส่วนประกอบของภาษาแบบแยกย่อย จะเป็นดังนี้

(1) ความรู้ในด้านคำศัพท์ ผู้เรียนมีความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์และสำนวน ที่ใช้ในเนื้อเรื่องที่อ่านในระดับใด

(2) ความรู้ในด้านไวยากรณ์ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ความเข้าใจทางด้าน ไวยากรณ์มาใช้ในการทำความเข้าใจเนื้อหา และทำความเข้าใจความเชื่อมโยงกันของเนื้อหาได้มาก น้อยเพียงใด

เกณฑ์ที่กำหนดตามความสามารถทางการอ่านแบบรวม จะเป็นดังนี้

(1) ความสามารถในการเรียบเรียงเนื้อความ กล่าวคือ หลังจากอ่านแล้วสามารถ ทำความเข้าใจได้ สามารถเรียบเรียงเนื้อความเป็นถ้อยคำใหม่โดยให้ได้ใจความเดิมได้ หรือสามารถ ตอบคำถามแบบมีตัวเลือกและแบบเรียงลำดับข้อความเป็น 1,2,3 ... ได้

(2) ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับที่เป็นรายละเอียดปลีกย่อย ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้เข้ากับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องได้ และสามารถ บอกได้ว่าเป็นรายละเอียดที่สนับสนุนกันกับใจความสำคัญของเนื้อเรื่อง หรือเป็นรายละเอียดที่มี

ความขัดแย้งกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความครอบคลุมอย่างกว้างขวาง ทั้งในด้านที่สนับสนุนกันและในด้านที่ตรงข้ามกัน ตลอดจนถึงสามารถระบุลักษณะความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของข้อมูลทั้งหมดดังกล่าวได้ว่ามีลักษณะเช่นไร

(3) ความสามารถในการจับใจความสำคัญ ผู้เรียนสามารถระบุหัวข้อเรื่อง และใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

(4) ความสามารถในการวิเคราะห์ และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อหาในบทความ รวมถึงสุนทรียศาสตร์ในการใช้ภาษาของผู้เขียน ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ต่างๆ ที่ได้ศึกษามาทั้งในด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ การทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน และความรู้ในด้านรูปแบบทางภาษา เพื่อทำการวิเคราะห์ ประเมิน และสรุปได้ว่าสารที่ได้อ่านนั้นเป็นสารประเภทใด มีรูปแบบทางภาษาที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เจตนาและทัศนคติของผู้เขียนที่แฝงอยู่ในเนื้อหาของบทความมีอะไรบ้าง อีกทั้งผู้เรียนจะต้องสามารถวิพากษ์วิจารณ์ได้ถึงเหตุและผลที่เกิดขึ้นตามเนื้อเรื่องที่ได้อ่าน ความน่าเชื่อถือของสมมุติฐานที่ผู้เขียนได้ตั้งไว้ ความเป็นไปได้ของข้อสรุป ตลอดจนสามารถประเมินประสิทธิผลของบทความนั้นได้ว่ามีความชัดเจนมากน้อยเพียงใด การนำเข้าสู่ประเด็น เป็นไปอย่างอ้อมค้อมหรือตรงไปตรงมา ลักษณะการใช้ภาษาเป็นไปอย่างกระชับหรือไม่ กล่าวได้ว่าทักษะในระดับนี้นั้นถือได้ว่าเป็นทักษะการอ่านในระดับสูง ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ทางภาษาในระดับพื้นฐานที่ดีเป็นฐานรองรับ

6. การประเมินผลทักษะการอ่านตามแบบ PISA

องค์กรความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ หรือ OECD (Organization for Economic Cooperation and Development) ได้ริเริ่มโครงการประเมินผลทางการศึกษาที่มีชื่อย่อว่า PISA (Program for International Student Assessment) เพื่อประเมินว่า ผู้เรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ ได้รับการเตรียมพร้อมทั้งในด้านความรู้และทักษะที่จำเป็น สำหรับการเป็นประชากรที่ดีที่มีคุณภาพในอนาคตมากน้อยเพียงใด โดยเป็นการประเมินเกี่ยวกับการรู้เรื่อง (literacy) ใน 3 ด้าน คือ การรู้เรื่องการอ่าน (reading literacy) การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (mathematic literacy) การรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (scientific literacy) ซึ่งในบทความนี้จะกล่าวเฉพาะในส่วนของ การประเมินการรู้เรื่อง การอ่าน (ประสงค์ เมธิพิณิตกุล, 2550, หน้า 44-49)

การรู้เรื่องการอ่านตามนิยามของ PISA หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจเรื่องราว และสาระของสิ่งที่ได้อ่าน และสามารถตีความหรือแปลความหมายของข้อความ รวมถึงสามารถขยายผลคิดวิเคราะห์ย้อนกลับไปถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ว่า ผู้เขียนต้องการส่งสาระอะไรให้กับผู้อ่าน โดย PISA จะทำการประเมินการรู้เรื่องการอ่านใน 3 ลักษณะ ได้แก่

(1) การอ่านเขียนในรูปแบบต่างๆ ซึ่งแยกการประเมินออกเป็น ข้อเขียนที่เป็นข้อความแบบต่อเนื่อง เช่น โคลง กลอน การบอกเล่า การพรรณนา และการโต้แย้ง และข้อเขียนที่ไม่ใช่ข้อความแบบต่อเนื่อง ได้แก่ การอ่านรายงาน ตาราง แบบฟอร์ม กราฟ และแผนผังต่างๆ

(2) สมรรถนะทางการอ่าน ซึ่งจะทำการประเมินความสามารถทางด้านต่างๆ ดังนี้

(2.1) ด้านการค้นหาสาระ (retrieving information) สามารถสกัดเอาเนื้อหาสาระของสิ่งที่ได้อ่านออกมาได้

(2.2) ด้านการตีความ (interpretation) สามารถทำความเข้าใจ ตลอดจนตีความและแปลความจากสิ่งที่อ่านได้

(2.3) ด้านการวิเคราะห์ (reflection and evaluation) สามารถคิดวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบของข้อความที่ได้อ่าน และทำการประเมินคุณภาพของบทความ รวมถึงสามารถหาเหตุผลโต้แย้งได้อย่างเหมาะสม

(3) ความสามารถทางการอ่าน ซึ่ง PISA ประเมินความสามารถทางการอ่านที่สอดคล้องกับลักษณะของข้อเขียน เช่น การใช้นิยาย จดหมาย หรือชีวประวัติ เพื่อประโยชน์ส่วนตัว การใช้เอกสารราชการหรือประกาศแจ้งความ เพื่อสาธารณประโยชน์ การใช้รายงานหรือคู่มือต่างๆ เพื่องานอาชีพ การใช้ตำราหรือหนังสือเรียน เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา เป็นต้น

เกณฑ์การจำแนกความสามารถทางการอ่าน

PISA ได้พัฒนาเกณฑ์เพื่อชี้ว่าผู้เรียนมีความสามารถทางการอ่านอยู่ในระดับใด จำแนกออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้คะแนนที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มาเป็นตัวกำหนดระดับความสามารถทางการอ่าน 5 ระดับ ทั้งนี้ แม้ว่าผู้เรียนจะสามารถอ่านออกเขียนได้ แต่อาจมีระดับความสามารถในการอ่านต่ำกว่า 1 ก็ได้ เพราะผู้เรียนอาจมี ารรู้เรื่องการอ่านไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ของ PISA

ตารางที่ 2.1 ตารางระดับและเกณฑ์ความสามารถทางการอ่านตามแบบ PISA

ระดับ	ความสามารถทางการอ่านของผู้เรียน
5	ผู้เรียนสามารถอ่านเนื้อหาที่ยากและจัดการกับข้อมูลที่ซับซ้อนได้ มีความเข้าใจในข้อมูลที่อ่าน สามารถวิเคราะห์และประเมินคุณค่าของงานเขียนได้ สามารถสร้างสมมติฐานได้จากสิ่งที่อ่าน

ตารางที่ 2.1 ตารางระดับและเกณฑ์ความสามารถทางการอ่านตามแบบ PISA (ต่อ)

ระดับ	ความสามารถทางการอ่านของผู้เรียน
4	ผู้เรียนสามารถเข้าใจในเนื้อหาที่ยาก และสามารถบอสาระต่างๆ ในเรื่องที่อ่านได้ สามารถตีความและแปลความ รวมถึงประเมินและวิเคราะห์ทั้งเนื้อหาและรูปแบบของการเขียนได้ดี
3	ผู้เรียนสามารถอ่านเนื้อหาที่ค่อนข้างยากได้อย่างเข้าใจ สามารถบอสาระสำคัญและตีความเนื้อหาได้ รวมถึงสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากการอ่าน ให้เข้ากับเรื่องราวต่างๆ ที่พบเจอในชีวิตประจำวัน สามารถประเมินและวิเคราะห์รูปแบบและสาระของสิ่งที่อ่านได้ในระดับปานกลาง
2	ผู้เรียนมีความชำนาญในการอ่านในระดับพื้นฐาน กล่าวคือ สามารถบอสาระได้ที่ผู้เขียนกล่าวถึงอย่างตรงไปตรงมาได้ สามารถอ้างอิง เปรียบเทียบ หรือเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านได้ในระดับพอสมควร รวมถึงสามารถประเมินและวิเคราะห์สิ่งที่อ่านได้ในระดับพื้นฐาน
1	เป็นความสามารถในการอ่านในระดับที่ต่ำที่สุด กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถอ่านแล้วรู้ว่าสิ่งที่อ่านนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร สามารถบอเนื้อหาสาระของสิ่งที่อ่านได้ สามารถเชื่อมโยงข้อเขียนที่อ่านกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้บ้าง แต่ไม่สามารถคิดวิเคราะห์เพิ่มเติม อ้างอิงหรือทำการเปรียบเทียบข้อมูลได้
ต่ำกว่า 1	ผู้เรียนไม่แสดงความสามารถที่ต้องการวัด แม้ว่าจะอ่านออก อ่านคล่องก็ตาม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Gittinger (1994, Abstract) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเลขคณิตและพีชคณิต ระหว่างกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบบรรยายร่วมกับการสอนโดยใช้กลุ่มร่วมมือ กับกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยแบ่งผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบบรรยายร่วมกับการสอนโดยใช้กลุ่มร่วมมือ

และกลุ่มที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผลการทดลองพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพีชคณิตของทั้ง 2 กลุ่มไม่มีแตกต่างกัน แต่กลับพบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเลขคณิตของทั้ง 2 กลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Nichols (1994, Abstract) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายร่วมกับการสอน โดยใช้กลุ่มร่วมมือ กับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาเรขาคณิต จำนวน 81 คน โดยแบ่งผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบบรรยายร่วมกับการสอนโดยใช้กลุ่มร่วมมือ และกลุ่มที่สอนด้วยวิธีการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบบรรยายร่วมกับการสอนโดยใช้กลุ่มร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่สอนวิธีการสอนปกติ

ปัทมา ศรขาว (2540, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของผู้เรียนระดับชั้นปีที่ 1 คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยสยาม โดยการวิจัยครั้งนี้ ใช้ผู้เรียนกลุ่มหนึ่งที่เรียน โดยการเรียนแบบร่วมมือร่วมกับการบรรยายในชั้นเรียน กับอีกกลุ่มหนึ่งที่เรียนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่าผู้เรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พัชนี ทองแก้ว (2540, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และความคงทนในการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องพาราโบลา ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนที่เรียน โดยวิธีเรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่มช่วยรายบุคคลร่วมกับการบรรยายในชั้นเรียน กับผู้เรียนที่เรียนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่มช่วยรายบุคคลสูงกว่าผู้เรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุภาพร รัตนน้อย (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยทำการศึกษากลุ่มทดลองที่เรียน โดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จรรย์นัท บุญเรือน (2544, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการสอนแบบซิปปาโมเดล กับการสอนแบบปกติที่เน้นการบรรยายที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบซิปปาโมเดล มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านความสามารถในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนสูงกว่าผู้เรียนที่ได้รับการสอนตามแบบปกติที่เน้นการบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กวิกันต์ ทรัพย์เจริญ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้อด้วยวิธีการสอนแบบซิปปาโมเดล เพื่อเพิ่มทักษะการอ่านจับใจความ ในสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 6 (วัดตันตยาภิรมย์) จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 30 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนให้ความสนใจในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความดีขึ้นเรื่อย ๆ และให้ผลเป็นที่น่าพอใจ ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยหลังการจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเรียน

ชวลีพร พินิจพล (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาโมเดล ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 /10 โรงเรียนสารคามพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 48 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาโมเดล โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุภาวดี โฆษิตพล (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาผลการเรียนรู้และความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีกระนวนวิทยาคม ในวิชาประวัติศาสตร์ ส 21105 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาโมเดลร่วมกับหนังสืออ่านประกอบ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป โดยมีคะแนนเฉลี่ย 45.88 คิดเป็นร้อยละ 76.47 สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาโมเดล ร่วมกับหนังสืออ่านประกอบ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

วิลาวรรณ เตร์ยาซิงก์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบซิปปาโมเดลเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับ

สถานประกอบการ สำหรับผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 แผนกช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนเทคโนโลยีชลบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 23 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภัสนันท์ นิธิพัฒน์ชูโชติ (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำศึกษาเปรียบเทียบผลการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ชิปาโมเดล กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนพลับพลาชัยพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 31 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีระดับคะแนนเฉลี่ยทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 11.97 และระดับคะแนนเฉลี่ยทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 23.55 สรุปได้ว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

เกษมณี ยิ่งคงดี (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชิปาโมเดล สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชา อ 22102 ภาษาอังกฤษ พื้นฐาน 4 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัยจำนวน 35 คน ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 84.48 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 80 และมีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การเรียนรู้ดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 88.57 ของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าจำนวนผู้เรียนที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

อำนวยการ แก้วสง่า (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะคำศัพท์ภาษาอังกฤษร่วมกับการสอนแบบชิปาโมเดล กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโคกวิทยา อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 16 คน รูปแบบการศึกษาเชิงทดลองแบบหนึ่งกลุ่มทดสอบก่อนหลัง (one group pre-test – post-test design) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนโดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ dependent และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะคำศัพท์ภาษาอังกฤษร่วมกับการสอนแบบชิปาโมเดลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี